

Posudek oponenta

Autorka se ve své bakalářské práci věnuje fenoménu nudy především ve škole, okrajově i doma. Tematicky navázala na výzkumnou linii realizovanou na PedF UK. Za cíl si kladla analyzovat fenomén nudy ve škole a odpovědět na otázku jak a kdy se žáci nudí. Výzkumný vzorek tvořilo 34 žáků sedmých ročníků a 30 žáků devátých ročníků vybrané sídlištní pražské ZŠ.

Práce má náležitou strukturu, obsahuje jasnou formulaci cíle výzkumu, výzkumné otázky, prezentaci metod, teoretickou i empirickou část, odbornou diskusi i závěr.

Zvláště silnou stránku práce vidím ve sběru dat. Za účelem různorodosti metod zkombinovala kvalitativní analýzu, konkrétně pozorování v hodinách, a dozatník zaměřený na oblíbenost předmětů doplněný o otevřené otázky týkající se nudy ve škole, částečně i doma. Na základě studia odborných zdrojů vytipovala předměty, ve kterých se žáci nejčastěji nudí, a v těchto předmětech potom také proběhlo pozorování. Celkově strávila pozorováním 24 vyučovacích hodin a ještě několik hodin zadáváním dotazníků. Prezentace dat kvalitativní i kvantitativní části je přehledná a ucelená.

Mám dva zásadní okruhy připomínek:

1) Přestože jsou teoretické zdroje jistě pečlivě vybrány a nastudovány, z teoretické části na mnoha místech není jasné, co jsou myšlenky autorů literatury a co autorky práce. Na několika místech autorka prezentuje odborné poznatky a chybí u nich přímá citace, někdy i autor.

Zde je několik příkladů:

s. 9: „*Nuda je v dnešní době chápána jako nějaký nepříjemný emoční stav, kdy jedinec nemá dostatek sil k nalezení impulsu pro vykonání činnosti.*“ Nenásleduje žádný autor, není jasné kým je v dnešní době chápána ani to, zda tato definice pochází z hlavy autorky či ne.

s. 10- „*Někteří autoři definují nudu pomocí jejích komponent. Většina autorů rozlišuje pět komponent nudy:*“ Následuje výčet komponent, nenásleduje však žádný zdroj.

s. 14- „*Motivace lidského chování má dva zdroje: vnitřní a vnější ...*“ V odstavci následuje několik poznatků o motivaci a jejím dělení. Na konci je sice uveden zdroj, ale není jasné, co všechno z celého odstavce z něho pochází, co je přímá citace, co nepřímá.

K tomuto bodu považuji za nutné přesně se řídit autorstvím sdělení jednotlivých autorů, používat přímé citace s uvozovkami, formulace typu „podle Hrabala a Pavelkové“, „Macek a Robinson se

shodují, že...“, provádět srovnání a nebát se přidat vlastní analýzu teoretických zdrojů, musí však být jasné autorství.

2) Druhá připomínka se týká prezentace výsledků kvalitativní části výzkumu. Více než o kritiku se jedná o doporučení do budoucna. Přestože se autorka snažila držet schématu bakalářky a vlastně se jí podařilo odpovědět na výzkumnou otázku, nutno zmínit, že prezentace výsledků z kvalitativní části, tedy z pozorování, je spíše prezentací dat než kvalitativní analýzou. Vidím určitý nepoměr v poctivém pozorování množství situací, na jehož závěru stojí jen rozdělení projevů nudy do tří kategorií. Ztrácí se tam pak úplně takové situace či zjištění jako např., že se někdo nudí proto, že toho umí víc než ostatní nebo diskuse toho, jestli to které chování lze interpretovat jako nudu. Materiál je podle mě dost bohatý na to, aby se autorka nebála vytvářet vlastní kategorie, byť by vycházely třeba z těch Robinsonových.

To samé platí také o diskusi s odbornou literaturou. Kromě konstatování, zda se autorčina výzkumná zjištění shodují či neshodují s jinými zdroji, by jistě bylo možné více diskutovat již vytvořené závěry a přidat k nim třeba nové, autorkou vypořádané jevy s nudou spjaté.

Práci však celkově považuji za velmi pečlivě zpracovanou, splňující kritéria bakalářské práce a tudíž doporučuji k obhajobě.

Mgr. Hana Lukášová